

Cluster A

Paranoïde persoonlijkheidsstoornis

De DSM-IV omschrijft de paranoïde persoonlijkheidsstoornis als volgt:

- A. Het zodanig wantrouwen of als verdacht beschouwen van anderen dat hun motieven worden gezien als kwaadwillend. De stoornis begint in de puberteit of jonge volwassenheid en doet zich voor als er sprake is van vier of meer van de volgende gevallen:
 - De persoon vermoedt zonder voldoende aanleiding dat anderen hem of haar misbruiken, schaden of misleiden.
 - De persoon heeft sterke, onterechte twijfels over de loyaliteit of betrouwbaarheid van vrienden of kennissen.
 - De persoon is terughoudend bij het in vertrouwen nemen van anderen vanwege de ongegronde angst dat de informatie ten nadele van hem of haar wordt gebruikt.
 - De persoon ziet denigrerende of bedreigende betekenis in onschuldige opmerkingen of gebeurtenissen.
 - De persoon koestert wrok en is niet vergevingsgezind over beledigingen, lichamelijk letsel of kleineringen.
 - De persoon ziet aanvallen op zijn of haar persoon of reputatie die anderen niet opvallen, reageert kwaad of gaat in de tegenaanval.
 - De persoon heeft regelmatig ongegronde verdenkingen over de trouw van zijn of haar echtgeno(o)t(e) of seksuele partner.
- B. De stoornis treedt niet uitsluitend op als onderdeel van schizofrenie, een stemmingsstoornis met psychotische kenmerken of een andere psychische aandoening en is geen gevolg van directe fysiologische omstandigheden of algemeen medische aandoening.

Schizoïde persoonlijkheidsstoornis

De DSM-IV omschrijft de schizoïde persoonlijkheidsstoornis als volgt:

- A. Een pervasief patroon van ontwijking van sociale contacten en een beperkt bereik van expressie of emoties in het persoonlijk verkeer. De stoornis begint in de puberteit of jonge volwassenheid en doet zich voor als er sprake is van vier of meer van de volgende gevallen:
 - De persoon heeft geen behoefte aan of genoeg in diepgaande relaties, inclusief het gezinsleven.
 - De persoon geeft bijna altijd de voorkeur aan activiteiten waarin hij of zij alleen is.
 - De persoon heeft weinig of geen interesse in seksuele ervaringen met anderen.
 - De persoon heeft weinig of geen interesse in activiteiten.
 - De persoon heeft geen goede vrienden of vertrouwelingen behalve de naaste familieleden.
 - De persoon reageert onverschillig op complimenten of kritiek van anderen.
 - De persoon vertoont emotionele kilte, afzondering of oppervlakkige affectiviteit.

- B. De stoornis treedt niet uitsluitend op als onderdeel van schizofrenie, een stemmingsstoornis met psychotische kenmerken, een andere psychotische stoornis of een pervasieve ontwikkelingsstoornis en is geen gevolg van directe fysiologische omstandigheden of algemeen medische aandoening.

Schizotypische persoonlijkheidsstoornis

De DSM-IV omschrijft de schizotypische persoonlijkheidsstoornis als volgt:

- A. Een diep doordringend (pervasief) patroon van sociale en interpersoonlijke tekortkomingen met een acuut ongemak bij of verminderd vermogen voor diepgaande relaties alsmede cognitieve of perceptuele afwijkingen en excentriek gedrag. De stoornis begint in de puberteit of jonge volwassenheid en doet zich voor als er sprake is van vijf of meer van de volgende gevallen:
 - De persoon heeft afwijkende ideeën over betrekkingen (hierbij worden betrekkingen niet meegerekend)
 - De persoon heeft afwijkende opvattingen of magisch geloof die het gedrag beïnvloeden en niet overeenkomen met de subculturele normen (bijvoorbeeld bijgelovigheid, geloof in helderziendheid, telepathie of een 'zesde zintuig'). Zowel bij kinderen als volwassenen bizarre fantasieën of vooroordelen.
 - De persoon heeft ongebruikelijke perceptuele ervaringen, waaronder lichamelijke illusies.
 - De persoon denkt en spreekt vreemd (bijvoorbeeld vaag, omstandelijk, metaforisch, te uitgebreid of stereotype).
 - De persoon is achterdochtig en heeft paranoïde ideeën.
 - De persoon reageert inadequaet of beperkt affectief.
 - De persoon vertoont gedrag of heeft een voorkomen dat vreemd, excentriek of uitzonderlijk is.
 - De persoon heeft geen goede vrienden of vertrouwelingen behalve de naaste familieleden.
 - De persoon heeft ernstige sociale angst die niet afneemt in een vertrouwde omgeving en die eerder samenhangt met paranoïde angsten dan met een negatief zelfbeeld.
- B. De stoornis treedt niet uitsluitend op als onderdeel van schizofrenie, een stemmingsstoornis met psychotische kenmerken, een andere psychotische stoornis of een pervasieve ontwikkelingsstoornis.